

ردیف	نمره
۱	در کدام گزینه زیر آرایه تشخیص آمده است؟ الف- هر صخره سنگش و سنگ ریزه اش آیات وحی را بر لب دارد. ب- شب‌ها به مهتاب روشن است و یا به قطره‌های درشت و تابناک باران ستاره؛ مصایح آسمان!
۲	عبارات زیر بیانگر شرح حال کدام نویسنده معاصر است؟ «از عشایر فارس و شیفته ایل قشقایی است؛ او دوره‌های کودکی و نوجوانی خود، فراز و فرود تاریخ معاصر ایل قشقایی را در قالب داستانی به نام «بخارای من، ایل من» به نگارش در آورده است.»
۳	در بیت «در دفتر زمانه فند نامش از قلم / هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت»، در مورد نقش دستوری ضمیر «ش» و نقش مرجع آن، کدام گزینه درست است؟ الف) مضاف الیه - نهاد ب) نهاد - نهاد پ) نهاد - مفعول
۴	آرایه‌های ابیات زیر را بنویسید. الف) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را سیل یکسان می‌کند پست و بلند راه را ب) آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باد
۵	مصرع: «جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن» را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید.
۶	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. ۱) لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی ۲) تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی تو نماینده فضلی تو سزاوار ثنایی
	الف) در بیت اول کدام نقش تبعی به کار رفته است؟ واژه موردنظر را مشخص کنید.
	ب) در بیت دوم، مترادف واژه «جود» را بیابید.
۷	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود، ممد حیات است و چون برمی‌آید، مفرح ذات. پس در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب.»
	الف) یک مورد آرایه سجع در متن بالا بیابید.
	ب) نوع «را» را در عبارت «منت خدای را» مشخص کنید.
	پ) یک مورد متمم در متن بالا بیابید که با دو حرف اضافه به کار رفته باشد.

ردیف	نمره					
۸		با توجه به گروه‌های اسمی زیر، جدول را کامل کنید. الف) برجسته‌ترین شاگرد حوزه ادبیات ب) قلب آن کویر <table><tr><td>مضاف‌الیه</td><td>صفت مضاف‌الیه</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	مضاف‌الیه	صفت مضاف‌الیه		
مضاف‌الیه	صفت مضاف‌الیه					
۹		با توجه به نوشته زیر، در کدام یک از ترکیب‌های مشخص شده، آرایه استعاره وجود دارد؟ «آن شب نیز ماه با تلالؤ پر شکوهش از راه رسید و گل‌های الماس شکفتند.»				
۱۰		با توجه به جمله «بوی شبدرِ دوچین، هوا را عطر آگین ساخته است»، به سؤالات پاسخ دهید.				
		الف) نقش دستوری واژه «عطر آگین» را بنویسید.				
		ب) کدام واژه «صفت مضاف‌الیه» است؟				
۱۱		در هر یک از گروه‌های اسمی زیر، نوع وابسته وابسته را تعیین نمایید. الف) هفت فرسخ راه (ب) دامنه کوه‌های شمالی				
۱۲		با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان این ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند				
		الف) نقش دستوری واژه «بغداد» چیست؟				
		ب) یک ترکیب اضافی در بیت بیابید و بنویسید.				
		پ) یک پیوند وابسته‌ساز در بیت بیابید و بنویسید.				
۱۳		در عبارت زیر، نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. «آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان، آتش بیند.»				
۱۴		به غزل‌هایی که محتوای آنها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است، می‌گویند.				
۱۵		از متن درس «از پاریز تا پاریس» برای هریک از انواع «وابسته‌های وابسته» نمونه‌ای مناسب بیابید.				
۱۶		در هر یک از بیت‌های زیر نوع وابسته گروه‌های اسمی مشخص شده را بنویسید.				
		الف) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟ بگفت آنکه که باشم خفته در خاک				
		پ) هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من				

ردیف	نمره	
		ب چشمه کوچک چو به آنجا رسید وان همه هنگامه دریا بدید
		پ هر کسی از ظن خود شد یار من از درون من نجست اسرار من
۱۷		«قصه شیرین فرهاد» اثر کیست؟
۱۸		واژه مناسب هر یک از عبارات را انتخاب کنید.
		الف درختی خودرو و وحشی که در برخی نقاط کوهستانی ایران می‌روید، پسته وحشی: ☐ گز ☐ بن
		ب نام کوهی در منطقه ونک از توابع شهرستان سمیرم استان اصفهان: ☐ کمانه ☐ کهر
		پ محلی که در آن تدریس کنند؛ موضع درس گفتن: ☐ غرفه ☐ مدرّس
		ت منطقه‌ای که تابستان‌های بسیار گرم و زمستان‌های معتدل دارد: ☐ گرمسیر ☐ سمیرم
		ث گروهی از مردم هم‌نژاد که فرهنگ و اقتصاد مشترک دارند: ☐ ایل ☐ جمعیت
۱۹		آرایه‌های عبارات زیر را بنویسید.
		الف چشمه آب سرد از دامنه کوه‌های شمالی ایران به سینه کویر سرازیر می‌شود و از دل ارگ مزینان سر بر می‌دارد.
		ب تاریخ بیهق از شاعران و دانشمندان و مردان فقه و حکمت و شعر و ادب و عرفان و تقوایش یاد می‌کند، در آن روزگاری که باب علم بر روی فقیر و غنی، روستایی و شهری باز بود.
		پ همه‌شان زندگی شیرین و دیرین را از سر گرفتند. کبک‌ها را در هوا و آهوها را در صحرا به تیر دوختند. با رسیدن مهر، بار سفر را بستند.
		در بیت ۲۰ «کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟» آرایه ادبی جناس همسان (تام) را نشان دهید.
		در عبارت زیر، واژگان «سجع» را بنویسید. ۲۱ «عصاره تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.»
	۰.۷۵	۲۲ جای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.
		پ در عبارت «در آن هنگام که بهار حیات علمی و اجتماعی‌اش فرا رسیده بود، ناگهان منقلب شد» واژه مشبه به است.

ردیف	نمره	
		الف) واژه‌های مشخص شده در بیت «نی حریف هر که از یاری برید / پرده‌هایش، پرده‌های ما درید» آرایه ادبی دارند.
		ب) در جمله «با راه آهن به بروکسل، پایتخت بلژیک می‌رفتیم»، واژه مشخص شده آرایه دارد.
		پ) در عبارت «در آن هنگام که بهار حیات علمی و اجتماعی‌اش فرا رسیده بود، ناگهان منقلب شد» واژه مشبه به است.
۲۳	۰.۲۵	در بیت زیر چند فعل حذف شده است؟ «ای دیو سپید پای در بند / ای گنبد گیتی ای دماوند»
۲۴	۰.۲۵	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. در سروده‌های (فرّخی یزدی / سنایی غزنوی) می‌توان نمونه‌هایی از «غزل اجتماعی» را یافت.
۲۵	۰.۲۵	قلمرو زبانی معنی واژه «معجر» را در مصراع «برکش ز سر این سپید معجر» بنویسید.

ردیف	نمره
۱	الف
۲	محمد بهمن بیگی
۳	الف) مضاف الیه - نهاد کل بیت، یک جمله مستقل مرکب است که شکل گسترده آن چنین است: هر ملتبی که مردم صاحب قلم نداشتند، در دفتر زمانه نامیش (نام آن ملت) از قلم می افتد نهاد (مرجع «ش») فعل مضاف مضاف الیه فعل جمله وابسته (پیرو) جمله هسته (پایه) جمله مستقل مرکب
۴	بیت «الف» ۱- تشخیص ← عشق می نشاند / ۲- اسلوب معادله ← مصراع دوم ۳- تضاد ← گدا و شاه / پست و بلند ۴- کنایه ← بر فرش نشاندن / ۵- واج آرای «ش» بیت «ب» تشبیه ← بانگ نای مثل آتش است. استعاره ← «آتش» دوم تکرار ← آتش کنایه ← نیست باد جناس ← نیست باد
۵	جامه ای کاو بهر وطن غرقه به خون نشود.
۶	
	الف) دندان: معطوف
	ب) فضل
۷	
	الف) سجعها: ۱ - قربت و نعمت ۲ - حیات و ذات ۳ - موجود و واجب
	ب) حرف اضافه است. (منت، برای خدای ...)
	پ) به شکر اندر
۸	صفت مضاف الیه: آن، مضاف الیه مضاف الیه: ادبیات
۹	گل های الماس (استعاره از ستارگان)
۱۰	
	الف) مسند
	ب) دوچین
۱۱	الف) ممیز ب) صفت مضاف الیه
۱۲	
	پ) که

ردیف	نمره	
		الف) مسند
		ب) خون ضعیفان
		پ) که
۱۳		مسند - مفعول
۱۴		غزل اجتماعی
۱۵		متمیز: ده فرسخ راه مضاف الیه مضاف الیه: چسباندن در پاکت صفت مضاف الیه: اعتصاب کارگران فقیر
۱۶		
		الف) «ش» مضاف الیه
		ب) کوچک: صفت بیانی
		پ) «هر»: صفت مبهم / خود: مضاف الیه
۱۷		احمد عربلو
۱۸		
		الف) بن
		ب) کمانه
		پ) مدرس
		ت) گرمسیر
		ث) ایل
۱۹		
		الف) سینه کویر، دل ارگ، سر بر داشتن چشمه: تشخیص و استعاره / سینه، دل، سر: مراعات نظیر
		ب) یاد کردن تاریخ بیهق از شاعران و ...: تشخیص و استعاره / باب علم: اضافه استعاری / تاریخ بیهق مجاز از نویسندۀ تاریخ بیهق / فقیر، غنی: تضاد / روستایی، شهری: تضاد / فقه، حکمت، شعر، ادب، عرفان: مراعات نظیر / باز بودن باب کنایه از استقبال و حمایت کردن
		پ) شیرین و دیرین: جناس ناهمسان (ناقص) / از سر گرفتن کنایه از دوباره شروع کردن / به تیر دوختن کبک‌ها و آهوها کنایه از شکار کردن / بار سفر بستن کنایه از آماده سفر و مهاجرت شدن / زندگی شیرین: حس آمیزی / کبک، آهو، صحرا: مراعات نظیر
۲۰		«کی»، جناس همسان (تام) دارد. مصراع اول به معنی «پادشاه» و در مصراع دوم به معنی «چه وقت» است.
۲۱		فایق، باسق / شده، گشته

ردیف	نمره
۲۲	۰.۷۵
الف	جناس همسان (تام): در معنای اصطلاح موسیقی و حجاب
ب	مجاز: مجاز از قطار
پ	بهار
۲۳	در بیت سه فعل حذف شده است. «منادا» حذف فعل به قرینه معنایی دارد و در بیت سوال، سه منادا وجود دارد: ۱- ای دیو سپید پای در بند / ۲- ای گنبد گیتی / ۳- ای دماوند (صفحه ۳۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: سه فعل (۰.۲۵ نمره)
۲۴	فرخی یزدی از شاعرانی بود که در اشعار خود به مسائل سیاسی و اجتماعی می پرداخت. در اشعار این شاعر می توان نمونه هایی از غزل اجتماعی را یافت. (صفحه ۲۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: فرخی یزدی (۰.۲۵ نمره)
۲۵	سرپوش، روسری

ردیف	نمره
۱	در کدام گزینه زیر آرایه تشخیص آمده است؟ الف- هر صخره سنگش و سنگ ریزه اش آیات وحی را بر لب دارد. ب- شب‌ها به مهتاب روشن است و یا به قطره‌های درشت و تابناک باران ستاره؛ مصایح آسمان!
۲	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید.
	الف) باز زین و برگ را بر گرده ی گهرها و کُرندها نهادند.
۳	هر یک از مفاهیم ستون «ب» را به بیت مناسب آن در ستون «الف» وصل کنید: <u>ستون «الف»</u> ۱- هر که دارد لب خاموش توانگر باشد / دهن غنچه همه عمر پُر از زر باشد ۲- شو منفجر ای دل زمانه / وان آتش خود نهفته میسند ۳- بگرای چو ازدهای گرز / بخروش چو شرزه شیر ارغند ۴- تا چشم بشر نبیند روی / بنهفته به ابر چهر دل بند ۵- از سر بکش آن سفید معجر / بنشین به یکی کبود اورند ۶- به بیداد بدخواه امروز سر کن / که روز دگر دادخواهی بر آید <u>ستون «ب»</u> ۱- سخن گفتن ۲- ظلم ستیزی و مبارزه با ظلم ۳- مردم‌گریزی ۴- دعوت به سکوت ۵- ظلم‌پذیری ۶- قدرت‌نمایی و کنار زدن عجز و ناتوانی
۴	در کدام بیت آرایه «حُسن تعلیل» دیده می‌شود؟ توضیح دهید. الف) تو قلب فسرده زمینی ب) تو مشت درشت روزگاری از درد ورم نموده یک چند از گردش قرن‌ها پس افکند
۵	در مصراع دوم بیت «آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» مشبّه و مشبّه‌به را مشخص کنید.
۶	چه ممیزی برای بسیاری از اشیا به کار می‌رود؟
۷	در بیت زیر با توجه به واژه «لبخند»، واژه «ستاره» استعاره از چیست؟ «آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره باران»
۸	در بیت زیر کدام واژه، آرایه «ایهام» را پدید آورده است؟ معانی آن را بنویسید. «در عالم پیر، هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است»
۹	با توجه به بیت‌های زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملّتی که مردم صاحب‌قلم نداشت
	الف) درباره تلمیح به کاررفته در بیت اول توضیح دهید.
	ب) مصراع‌های مشخص شده را با توجه به آرایه «کنایه» بررسی کنید.

ردیف	نمره
۱۰	در کدام گروه‌های اسمی زیر، «وابسته وابسته» به کار رفته است؟ نوع هر یک را مشخص کنید. تموز سوزان کویر سه دست لباس ایرانی قلب آن کویر این معمار خوش ذوق هوای نسبتاً پاک شاگرد حوزه ادبی
۱۱	در باره تفاوت معنایی و کاربرد حرف «را» در عبارت‌های زیر توضیح دهید. الف) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز ب) از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟ پ) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده.
۱۲	در بیت زیر کدام واژه‌ها در معنای مجازی به کار رفته‌اند؟ مفهوم مجازی آنها را بنویسید. الف) لب و دندان سنایی، همه توحید تو گوید ب) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌الحن است
۱۳	در هریک از گروه‌های اسمی زیر، نوع وابسته وابسته مشخص شده را تعیین کنید.
	الف) سه دست لباس ایرانی
	ب) رنگ سبز چمنی
۱۴	آرایه شاخص بیت زیر را بررسی کنید. آن کسی را که در این ملک، سلیمان کردیم ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است
۱۵	«حاج احمد آقا! پسر گل گلاب دشمن عن‌غریب است. که توی این دشت وسیع عملیات کند. تو گلت به خدا باشد چه بسا همین مین‌ها برایمان کاری افتد. شما همین مین‌ها را در مقابل دشمن کار بگذارید. خداوند کریم است بروید و معطل نکنید. نمی‌دانم چه بگویم روی حرف حاجی که خودش از عاملان بزرگ و قدیمی تخریب است، حرفی نمی‌توانم بزنم. اما این کار مثل این است که بخواهیم با یک کاسه ماست با آب یک دریاچه دوغ درست کنیم.»
۱۶	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دل‌بند با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند بنواخت ز خشم بر فلک مشت آن مشت تویی تو ای دماوند ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند تو قلب فسرده زمینی از درد ورم نموده یک چند ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه‌بخت فرزند
	الف) در کدام ابیات شاعر به بلندی و ارتفاع دماوند اشاره کرده است؟
	ث) در کدام ابیات شاعر دماوند را به حرکت و مبارزه تشویق کرده است؟

ردیف	نمره																
		ب) شاعر، کوه دماوند را با چه تعبیری مورد خطاب قرار داده است؟															
		پ) منظور شاعر از «سیاه‌بخت فرزند» کیست؟															
		ت) شاعر با چه تعبیری از «خورشید و سیاره مشتری» یاد کرده است؟															
		ث) در کدام ابیات شاعر دماوند را به حرکت و مبارزه تشویق کرده است؟															
۱۷		در سروده «مست و هشیار» از شیوه استفاده شده است که در اصطلاح ادبی به آن می‌گویند.															
۱۸	۰.۲۵	کدام یک از واژه‌های زیر در معنای «دارای نشان پیامبری» است؟ الف) قسیم ب) جسیم ج) نسیم د) وسیم															
۱۹	۰.۷۵	در کدام یک از موارد زیر آرایه سجع به کار رفته است؟ واژگان سجع را مشخص کنید. الف) یکی از بندگان گنهکار پریشان روزگار، دست انابت به امید اجابت به درگاه حق بردارد. ب) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد.															
۲۰	۱	با توجه به قسمت‌های مشخص شده، کدام آرایه ادبی دیده می‌شود؟ الف) گفت: می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی گفت: ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان؟ ج) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد. د) ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز															
۲۱	۰.۵	قلمرو ادبی (۵ نمره) در کدام گزینه‌ها نام نویسنده اثر به درستی ذکر نشده است؟ (دو مورد) الف) ترجمه کلیله و دمنه: نصرالله منشی ب) قصه شیرین فرهاد: محمد بهمن بیگی ج) تمهیدات: شهاب‌الدین سهروردی د) مثل درخت، در شب باران: محمدرضا شفیعی کدکنی															
۲۲	۱	آرایه مناسب هر بیت را از جدول زیر انتخاب کنید. (یک آرایه اضافی است). <table border="1"> <tr> <td>الف) دل گرمی و دمسردی ما بود که گاهی</td><td>مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند</td><td>استعاره</td></tr> <tr> <td>ب) ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز</td><td>کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران</td><td>ایهام</td></tr> <tr> <td>ج) تو قلب فسرده زمینی</td><td>از درد، ورم نموده یک چند</td><td>تشبیه</td></tr> <tr> <td>د) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم</td><td>هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت</td><td>متناقض‌نما</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>مجاز</td></tr> </table>	الف) دل گرمی و دمسردی ما بود که گاهی	مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند	استعاره	ب) ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز	کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران	ایهام	ج) تو قلب فسرده زمینی	از درد، ورم نموده یک چند	تشبیه	د) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم	هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت	متناقض‌نما			مجاز
الف) دل گرمی و دمسردی ما بود که گاهی	مردادمه و گاه دی‌اش نام نهادند	استعاره															
ب) ای جویبار جاری! زین سایه برگ مگریز	کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران	ایهام															
ج) تو قلب فسرده زمینی	از درد، ورم نموده یک چند	تشبیه															
د) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم	هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت	متناقض‌نما															
		مجاز															
۲۳	۰.۲۵	در بیت زیر کدام آرایه ادبی به کار <u>رفته</u> است؟ «بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟ بگفت آن‌گه که باشم خفته در خاک» الف) مجاز ب) تلمیح ج) کنایه															

ردیف	نمره	
۲۴	۰.۵	مفهوم کلی ضرب‌المثل‌های زیر را بنویسید. الف) شاهین تیزبال افق‌ها بودم. ب) مزینان از هزار و صد سال پیش، هنوز بر همان مهر و نشان است که بود.
۲۵	۰.۵	مفهوم مشترک بیت‌های زیر را بنویسید. الف) گر کسی وصف او ز من پرسد بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز؟ ب) هیچ نقاش نمی‌بیند که نقشی بر کشد وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای

ردیف	نمره
۱	الف
۲	
	الف) اسبی که رنگ او میان زرد و بور باشد.
۳	مفاهیم ستون «ب» ایات ستون «الف» مفهوم (۴) با بیت (۱) مفهوم (۱) با بیت (۲) مفهوم (۲) با بیت (۳) مفهوم (۳) با بیت (۴) مفهوم (۶) با بیت (۵) مفهوم (۵) با بیت (۶)
۴	الف) حُسن تعلیل دارد؛ زیرا شاعر علت به وجود آمدن دماوند و بلندی آن را ورم نمودن قلب فسرده و غمگین و یخزده زمین می‌داند که در اثر درد و رنج و تحمل ظلم و ستم ایجاد شده است. * در بیت «ب» هیچ علت هنری و غیرواقعی برای مسئله‌ای عادی مطرح نشده است؛ بنابراین، حُسن تعلیل ندارد.
۵	او (مشبه) اهرمن (مشبه‌به) است.
۶	کلمه «تا» برای بسیاری از اشیا به کار می‌رود.
۷	ستاره: استعاره از دندان‌های معشوق هنگام لیخن زدن
۸	واژه سودا } ۱ - تجارت ایهام دارد ← } ۲ - دیوانگی
۹	
	الف) تلمیح به پادشاهی جمشید که از شاهان اساطیری ایران باستان بوده است.
	ب) «تهی بودن جیب و جام از مال و می» کنایه از فقیر بودن است. «افتادن نام از قلم» کنایه از فراموش شدن است.
۱۰	سه دست لباس ایرانی: (دست: ممیز) / قلب آن کویر: (آن: صفت مضاف‌الیه) / هوای نسبتاً پاک: (نسبتاً: قید صفت) / شاگرد حوزه ادبی: (ادبی: صفت مضاف‌الیه)
۱۱	الف) کان سوخته را جان شد ← فک اضافه است. ب) ما را چه تحفه کرامت کردی ← حرف اضافه به معنای «برای» پ) همه را رسیده ← حرف اضافه به معنای «به»
۱۲	الف) لب و دندان ← مجاز از کل وجود ب) خانه ← مجاز از وطن، میهن
۱۳	
	الف) دست: ممیز
	ب) چمنی: صفت صفت
۱۴	اشاره به داستان حکومت چهل روزه یکی از جتیان به نام «صخر» به جای سلیمان با ربودن انگشتر حکومت او: تلمیح

ردیف	نمره
۱۵	عن غریب < عن قریب / بگزارید < بگذارید.
۱۶	
	الف تا چشم بشر نبیندت روی با شیر سپهر بسته پیمان بنواخت ز خشم بر فلک مشت بنهفته به ابر چهر دل‌بند با اختر سعد کرده پیوند آن مشت تویی تو ای دماوند
	ب مشت زمین، قلب فسرده، مادر سرسپید
	پ خود شاعر (ملک‌الشعرای بهار)
	ت خورشید: شیر سپهر سیارهٔ مشتری: اختر سعد
	ث ای مشت زمین بر آسمان شو بر وی بنواز ضربتی چند
۱۷	گفت‌وگو / مناظره
۱۸	گزینۀ «د»؛ معنی سایر گزینه‌ها: الف) قسیم: صاحب جمال (صفحهٔ ۱۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینۀ «د» یا وسیم (نمره ۰٫۲۵) ب) جسیم: خوش‌اندام ج) نسیم: خوش‌بو
۱۹	گزینۀ «ب»؛ ندرد و نبرد واژگان سجع باید در انتهای حداقل دو جمله بیاید؛ مورد «الف» یک جمله است. (صفحهٔ ۱۲ و ۱۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینۀ «ب» (نمره ۰٫۲۵) ندرد (نمره ۰٫۲۵) نبرد (نمره ۰٫۲۵)
۲۰	الف) حرف: مجاز؛ حرف مجاز از سخن است. ب) دیوار اَمّت: اضافهٔ تشبیهی یا تشبیه: «اَمّت» به «دیوار» تشبیه شده است. ج) فرش زمردین: استعارهٔ مصرحه یا استعاره؛ فرش زمردین استعاره از چمن و سرسبزی‌ها است. د) پروانه: نماد عاشقان حقیقی (صفحهٔ ۱۲ و ۱۳ و ۱۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) مجاز (نمره ۰٫۲۵) ب) اضافهٔ تشبیهی یا تشبیه (نمره ۰٫۲۵) ج) استعارهٔ مصرحه یا استعاره (نمره ۰٫۲۵) د) نماد (نمره ۰٫۲۵)

ردیف	نمره	
۲۱	۰.۵	در گزینه «ب»، قصه شیرین فرهاد اثر احمد عربلو است و در گزینه «ج»، تمهیدات اثر عین‌القضات همدانی است. (صفحه ۱۸، ۴۵، ۵۵ و ۵۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینه «ب» (۲۵/۰ نمره) و «ج» (۲۵/۰ نمره)
۲۲	۱	الف) تشبیه: دل گرمی به مردادماه و دمسردی به دی‌ماه مانند شده است. (صفحه ۶۴ کتاب درسی) ب) استعاره: جویبار (استعاره از معشوق) / سایه برگ (استعاره از عاشق) (صفحه ۵۹ کتاب درسی) ج) ایهام: فسرده: ۱) بی‌روح و غمگین ۲) بخ‌زده و منجمد (صفحه ۳۶ کتاب درسی) د) مجاز: جامعه مجاز از مردم جامعه (صفحه ۲۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) تشبیه (۲۵/۰ نمره) ب) استعاره (۲۵/۰ نمره) ج) ایهام (۲۵/۰ نمره) د) مجاز (۲۵/۰ نمره)
۲۳	۰.۲۵	گزینه «ب» الف) مجاز: خاک مجاز از قبر ج) کنایه: در خاک خفتن کنایه از مردن (صفحه ۲۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینه «ب» (۲۵/۰ نمره)
۲۴	۰.۵	الف) شاهین تیزبال افق‌ها بودم؛ یعنی بسیار زرنگ و باهوش بودم. (صفحه ۸۲ کتاب درسی) ب) بر همان مهر و نشان است که بود؛ یعنی بدون تغییر و دست‌نخورده باقی مانده است. (صفحه ۷۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) بسیار زرنگ و باهوش بودم. (۲۵/۰ نمره) ب) بدون تغییر و دست‌نخورده باقی مانده است. (۲۵/۰ نمره)
۲۵	۰.۵	مفهوم مشترک ابیات: خداوند قابل توصیف نیست. (صفحه ۱۳ و ۱۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: خداوند قابل توصیف نیست. (یا هر مفهوم مشابه دیگر) (۵/۰ نمره)

ردیف	نمره
۱	عبارات زیر بیانگر شرح حال کدام نویسندهٔ معاصر است؟ «از عشایر فارس و شیفتهٔ ایل قشقایی است؛ او دوره‌های کودکی و نوجوانی خود، فراز و فرود تاریخ معاصر ایل قشقایی را در قالب داستانی به نام «بخارای من، ایل من» به نگارش در آورده است.»
۲	اشعار و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.
	الف) همه بیهوشی تو بکاهی، همه کمی تو فزایی
	ب) به یاران گفت کز خاکی و آبی ندیدم کس بدین حاضر جوابی
۳	در ابیات زیر، از بین واژه‌های مشخص شده، نقش دستوری کدام واژه با دیگر واژه‌ها متفاوت است؟ «تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس افکند تو قلب فسردهٔ زمینی از درد و ورم نموده یک چند نی نی تو نه مشت روزگاری ای کوه نی‌آم ز گفته خرسند»
۴	مفهوم کلی بیت «نالۀ مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گفتار قفس هم چو من است» چیست؟
۵	بیت «همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد / خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است» یک جملهٔ مستقل مرکب است. الف) درست است ب) نادرست است
۶	نویسنده در دو عبارت: «نگاه مردم لوکس آسفالت‌نشین شهر» و «دهاتی‌های کاهکش کویر» چه مفهومی را جستجو می‌کند؟
۷	باتوجه به بیت «من به هر جمعیتی نالان شدم / جفت بدحالان و خوش‌حالان شدم» به سؤالات پاسخ دهید.
	الف) چند وابستهٔ پیشین و پسین گروه اسمی وجود دارد؟
۸	در بیت «کز نیستان تا مرا بربریده‌اند / در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند»، آرایه‌های «استعاره» و «مجاز» را مشخص کنید. مفهوم آنها را نیز بنویسید.
۹	مفهوم «برتری عشق و ارزشمندی آن نسبت به هر چیز دیگر» در کدام گزینه یافت می‌شود؟ الف) روزها گر رفت گو رو باک نیست ب) هرکه جز ماهی ز آبش سیر شد تو بمان، ای آن‌که جز تو پاک نیست هرکه بی‌روزی است روزش دیر شد
۱۰	عبارت زیر چند جمله دارد؟ «لحظهٔ عزیز و شورانگیزی بود؛ لحظه‌ای که هر سال از نخستین دم بهار، بی‌صبرانه چشم به راهش بودیم و تابستان وصال، امیدبخش و مهربان می‌آمد.»
۱۱	با توجه به عبارت زیر دو پایهٔ رسیدن به «عشق» را بنویسید. «پس اول پایه معرفت است و دوم پایه محبت و سیم پایه، عشق. و به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایهٔ نردبان نسازد.»

ردیف	نمره	
۱۲		با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «مَتّ خدای را عَزَّوَجَلَّ که طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود، ممدّ حیات است و چون برمی‌آید، مفرّح ذات. پس در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شکری واجب.»
		الف) یک مورد آرایهٔ سجع در متن بالا بیابید.
		ب) نوع «را» را در عبارت «مَتّ خدای را» مشخص کنید.
		پ) یک مورد متمم در متن بالا بیابید که با دو حرف اضافه به کار رفته باشد.
۱۳		نوع حرف «را» را در عبارت‌های زیر بنویسید.
		الف) محرم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست
		ب) تن ز جان و جان ز تن مستور نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست
		پ) سر من از نالهٔ من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست
۱۴		در نوشتهٔ زیر، یک «نقش تبعی» با ذکر «نوع» آن مشخص کنید. «رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوارهای قطور و باروهای دودخوردهٔ آن به زبان حال باز گو می‌کند که...»
۱۵		نوشتهٔ «از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد»، کدام‌یک از ضرب‌المثل‌های زیر به یاد می‌آورد؟ الف) دست بالای دست بسیار است. ب) از چاله به چاه افتاد.
۱۶		با توجه به نوشتهٔ زیر، دو مورد از صفات خداوند را بنویسید. پردهٔ ناموس بندگان به گناه فاحش نذر و وظیفهٔ روزی به خطای منکر نبرد.
۱۷		در نوشتهٔ زیر، نقش دستوری واژه‌های مشخص‌شده را تعیین کنید. «پروانه قوت از عشق آتش خورد و همهٔ جهان، آتش بیند.»
۱۸		معنی واژهٔ مشخص‌شده را بنویسید.
		الف) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته
		ب) ای عزیز، به خدا رسیدن، فرض است.
۱۹		نام آفرینندگان هریک از آثار زیر را بنویسید.
		الف) مثل درخت در شب باران
۲۰		در عبارت زیر، نقش دستوری کلمات مشخص‌شده را بنویسید. «آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همهٔ جهان، آتش بیند.»

ردیف	نمره	
۲۱		در بیت زیر، شاعر چه انتقادی از مسئولان جامعه دارد؟ گفت: «می‌باید تو را تا خانه قاضی برم گفت: «رو صبح آی، قاضی نیمه‌شب بیدار نیست»
۲۲		معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
		الف) جفت بد حالان و خوش حالان شدم
		ب) حیات از عشق می‌شناس و <u>مات</u> بی‌عشق می‌یاب.
۲۳	۰.۲۵	بیت زیر چند جمله دارد؟ ملکا، ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی نروم جز به همان ره که توام راه نمایی
۲۴	۰.۵	در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟ درست آن را بنویسید. الف) بساط تحویه به تهران نرسیده بود. ب) هرچه به واسطه آن به خدا رسند فرض باشد به نزدیک طالبان.
۲۵	۰.۵	در عبارت «رم پایتخت ایتالیا شهری است قدیمی، دیوارهای قطور و باروهای دودخورده آن به زبان حال بازگو می‌کند که روزگاری از فراز همین برج‌ها، فرمان به سواحل دریای سیاه داده می‌شده» موارد خواسته شده را بنویسید.
		الف) بدل:
		ب) معطوف:

ردیف	نمره
۱	محمد بهمن بیگی
۲	
	الف همه کم و زیاد شدن‌ها به دست توست.
	ب به دوستان گفت: از موجودات خشکی و دریا (در هیچ جای دنیا) کسی را به این حاضر جوابی ندیدم. (۵.۵)
۳	نقش دستوری واژه «فسرده» در ترکیب «قلبِ فسرده» از نوع «صفت» است. اما واژه‌های «مشت»، «مشت» و «خرسند» همگی نقش «مسند» دارند. * شکل گسترده و توضیح کامل نقش‌ها چنین است: تو (نهاد)، مشت: (مسند)، ی: (فعل اسنادی، مخفف «هستی») تو (نهاد)، قلب: (مسند)، فسرده: (صفت)، ی: (فعل اسنادی، مخفف «هستی») تو (نهاد)، مشت: (مسند)، نیستی: (فعل اسنادی منفی) / من: (نهاد)، خرسند: (مسند)، نیستم: (فعل اسنادی)
۴	وطن پرستی
۵	الف) درست است. تمام بیت یک جمله مستقل مرکب است. هفت از باد سحر می‌طلیم / گر خبر از من ببرد / به رفیقی که به طرف چمن است جمله هسته (پایه) / جمله وابسته (پیرو) / جمله مستقل مرکب
۶	نویسنده در این دو عبارت، دیدگاه مردم پیشرفته تمدن شهری‌ها را با نگرش روستائیان کویرنشین که کاه حمل می‌کنند مقایسه می‌نماید و نگاه روستائیان را برتر، پیشرفته‌تر، عاطفی‌تر و عاشقانه‌تر می‌داند.
۷	
	الف وابسته‌های پیشین: هر / وابسته‌های پسین: «ی» در «جمعیتی» بدحالان (مضاف‌الیه) - خوش حالان (معطوف به مضاف‌الیه) (ان) «در بدحالان» و (ان) در «خوش حالان»: ۵ وابسته پسین
۸	نیستان: استعاره از عالم معنا / پیشگاه الهی / عالم حقیقت مرد و زن: مجاز از همه انسان‌ها
۹	پاسخ «الف» درست است. مفهوم بیت «ب»: اشتیاق پایان‌ناپذیر عاشق
۱۰	سه جمله.
۱۱	معرفت - محبت
۱۲	
	الف سجع‌ها: ۱ - قربت و نعمت ۲ - حیات و ذات ۳ - موجود و واجب
	ب حرف اضافه است. (منت، برای خدای ...)
	پ به شکر اندر
۱۳	

ردیف	نمره	
		الف را ← برای ← برای زبان، مشتری جز گوش وجود ندارد.
		ب را ← برای ← برای کسی اجازه دیدن جان نیست.
		پ را ← برای ← برای چشم و گوش آن نور وجود ندارد.
۱۴		بدل: پایتخت ایتالیا یا معطوف: باروهای دودخورده
۱۵		(ب) از چاله به چاه افتاد.
۱۶		ستارالعیوب بودن روزی رسانی یا رزاق بودن خداوند
۱۷		قوت: مفعول آتش: مضاف الیه آتش: مسند
۱۸		
		الف بلند، بالیده
		ب لازم، ضروری، آنچه خدا بر بندگانش واجب کرده است.
۱۹		
		الف شفیعی کدکنی
۲۰		مسند - مفعول
۲۱		غفلت مسئولان از مشکلات جامعه
۲۲		
		الف «جفت»: همراه
		ب «ممت»: مرگ، مردن
۲۳	۰.۲۵	شش جمله: (۱) ملکا (۲) ذکر تو گویم (۳) که تو پاکی (۴) و خدایی (۵) نروم جز به همان ره (۶) که توام راه نمایی (صفحه ۱۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: شش جمله (۲۵، ره نمره)
۲۴	۰.۵	(الف) تهویه
۲۵	۰.۵	
		الف بدل: پایتخت ایتالیا
		ب معطوف: باروهای دودخورده آن